

AS COUSAS DE DON PACO

Biografía en 3 actos de Francisco Fernández del Riego

Primavera
das Letras
2023

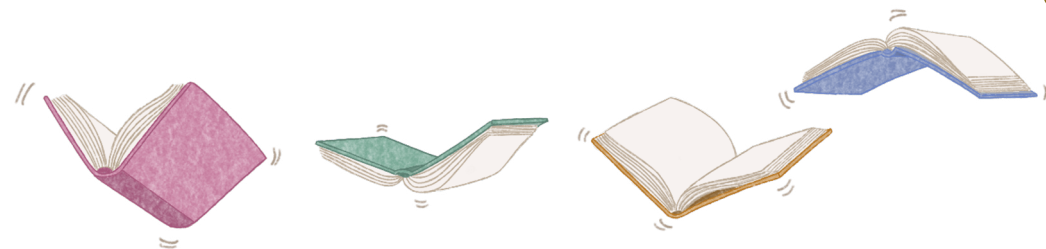

REAL ACADEMIA GALEGA

Texto de EVA MEJUTO • Ilustracións de LUCÍA COBO

A hand-drawn illustration of a stage curtain. The curtain is a deep red color with a scalloped top edge. A white banner is suspended across the center of the curtain by two gold-colored ropes. The banner has a slightly wavy, aged appearance and features the text "ACTO TERCEIRO" written in a dark, hand-drawn, sans-serif font. The background behind the curtain is a solid, slightly darker red color.

ACTO TERCEIRO

 ACTO TERCEIRO

DONLAPIS

(amoucado) Non o podo crer, era un repartidor de Amazon, que nin nos festivos descansan. Teño que asumilo, non lle intereso a ninguén.

Peor, ninguén sabe que existo. Tantos meses preparando a miña intervención para nada...

BALDOMERO

É, certamente, inxusto! Sen que sirva de precedente teño que admitir que ninguén coñecía a don Paco coma vostede, Donlapis.

GUADALUPA

Os humanos non o apreciarán, pero eu estou encantada con todo o que está a contar. E non fixeron viaxes xuntos?

DONLAPIS

Moitas, pero iso que o conte Leica. Eu non estou de humor.

LEICA

Anímese, hoxe é día de festa, lembre os bos tempos que viviron. Nin cando viaxou a América don Paco se esqueceu de vostede. A de aventuras que viviron no Uruguai, Caracas, París, Alemaña... E cando foron co seu bo amigo Cunqueiro por Francia e Inglaterra. Pasoulles cada cousa...

DONLAPIS

Si, nas viaxes era cando mellor relación tiñamos, empregábame para anotalo todo nos seus cadernos. Eu sei que daquela xa non escribía coma cando novo, pero seguía sendo o seu lapis de referencia. Que boas lembranzas de percorrer tamén toda España e, por suposto, Galicia de norte a sur, de leste a oeste. Foron anos felices, a que si, Baldomero?

BALDOMERO

Foron. E de traballo intenso, incansable. Artigos, viaxes, conferencias... Eu non daba feito para organizarlle o día.

LEICA

Mais sempre tivo tempo para as amizades. A de fotos que teño feito en festas, excursións, comidas e faladoiros!

OLIVIA

E o que tal teimou e axudou a tantos escritores e escritoras para que publicasen en galego. Tan insistente era que algúns escribían por non oílo. Se as miñas teclas falasen un día...

(bótanse a rir ao unísono)

DONLAPIS

Foi moi querido, a verdade. E que ledicia cando chegaron as homenaxes. Non cabían os premios na casa! Mais el non deixaba de traballar. Eu dicíalle: "don Paco, ben gañamos a xubilación e o descanso". Eu cunha artrite do demo e el medio cego, pero nin caso.

GUADALUPA

Cando Evelina, pouco antes de morrer, me levou á casa, don Paco quedou contento coma un cuco.

DONLAPIS

Foi vostede de grande apoio eses anos, Guadalupa. E tamén Malores, a rapaza que tanto o quería e que lle lía xornais, revistas e libros nos últimos anos. Moito nos prestaba oíla...

LEICA

Lembrades a última homenaxe que lle fixeron? Teño aquí a foto: o día do seu 97 aniversario. Unha chea de amigos e amigas dándolle os parabéns desde a Alameda. Soltaron 97 pombas e cantaron a súa canción favorita, lembrades cal era?

BALDOMERO E DONLAPIS

(ao tempo) "A miña burriña"!

GUADALUPA

Pois podíamola cantar para celebrar o seu día, que vos parece?

DONLAPIS

Non estou de humor, ninguén se lembrou de min.

BALDOMERO

Nin de vostede, nin de ningún de nós.

OLIVIA

Tanto ten, non pasamos un día estupendo facéndolle unha boa homenaxe ao noso xeito?

BALDOMERO

Pois é certo...

DONLAPIS

Pois ten razón...

BALDOMERO

Pois veña...

DONLAPIS

Pois vaia...

BALDOMERO

Vostede primeiro..

DONLAPIS

Despois de vostede.

LEICA

Vaia, ho! Todo o tempo rifando por falar e agora dálles lacha cantar. Pois imos nós! Veña, mozas!

LEICA, OLIVIA E GUADALUPA

**A MIÑA BURRIÑA CANDO VAI Ó MUIÑO,
VAI TODA ENFARIÑADA CHEÍÑA DE FRÍO...**

BALDOMERO E DONLAPIS

**CHEÍÑA DE FRÍO E MAIS DE XIADA, AI!
A MIÑA BURRIÑA SEMPRE VAI CARGADA**

(saen todos e todas a bailar)

DONLAPIS

(mentres baila) Estiven pensando unha cousa, a ver que vos parece... Xa que pasei tanto traballo para preparar unha entrevista que nunca chegou, que sirva para unha biografía do noso querido don Paco. Este ano seguro que se publican unha chea delas, pero esta sería distinta.

LEICA, OLIVIA E GUADALUPA

(entusiasmadas) Que boa idea!

BALDOMERO

(rexoubando polo baixo) Este por chamar a atención...

DONLAPIS

Non rosme, Baldomero, que non acabei de falar. A idea é facérmola entre todos e todas, cadaquén que contribúa co que lembre, co que saiba. Parécevos ben?

LEICA, OLIVIA E GUADALUPA

Xenial!

BALDOMERO

Non é mala idea, non... Empezamos xa! Apunte, Donlapis; Olivia, teclee; Leica, as fotos: Francisco Fernández del Riego naceu en Vilanova de Lourenzá un 7 de xaneiro de 1913...

DONLAPIS

Empezamos ben, xa está a gobernar este mandón...

LEICA

Diso nada, señores. Hoxe toca celebrar, nada de rifar. Mañá será outro día.

DONLAPIS

Pois tamén é certo...

BALDOMERO

Pois tamén ten razón...

(todos e todas á vez)

**Feliz Primavera das Letras
e feliz Día das Letras Galegas!**

(a cantar e a bailar facendo unha conga por todo o museo)

**A MIÑA BURRIÑA CANDO VAI AO MUIÑO,
VAI TODA ENFARIÑADA CHEÍÑA DE FRÍO...
CHEÍÑA DE FRÍO E MAIS DE XIADA, AI!
A MIÑA BURRIÑA SEMPRE VAI CARGADA.**

Un proxecto da

REAL ACADEMIA GALEGA

Co apoio da

**Deputación
DA CORUÑA**